

1. Aşağıdaki boşlukları verilen kelimelerden uygun olanlarla doldurunuz. (2x6=12 Puan)

- A. İslamiyet'ten önce Arap Yarımadasında eşitlik ve adalet yoktu. Kız çocuklarına değer verilmezdi. Bu nedenle İslam öncesi bu döneme denilmiştir.
- B. Halifelik zamanında saltanat haline dönüştürülmüştür.
- C. Kuran'ı Kerim, halife döneminde çoğaltılmıştır.
- D. döneminde Türklere devlet idaresinde ve orduda önemli görevler verilmiş, Türklerden oluşan "Samarra" adı verilen ordu şehirleri kurulmuştur.
- E. Kuran'ı Kerim, halife döneminde kitap haline getirilmiştir.
- F. Zor durumda kalan Müslümanların Mekke'den Medine'ye 622 yılında yaptıkları göç hareketine adı verilir.

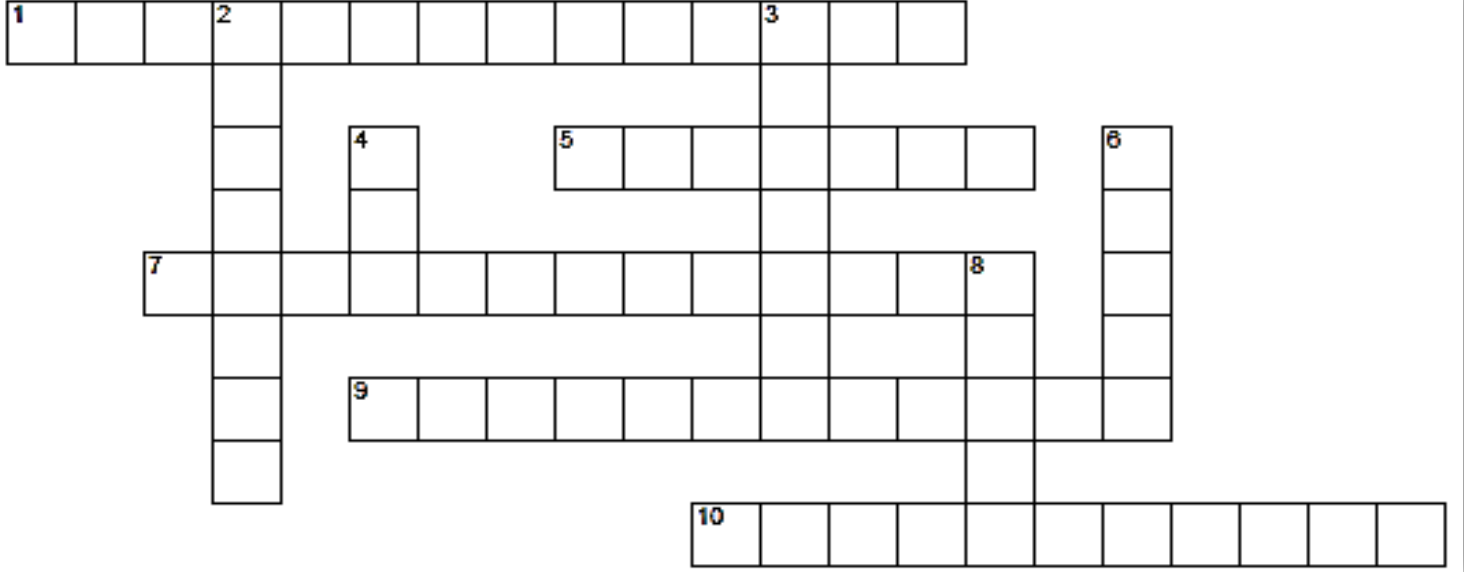
2. Anadolu'da kurulan ilk Türk Beylikleri, Anadolu'da cami, medrese, külliye ve şifahane gibi birçok eser yapmışlardır. Aşağıda görselleri verilen eserlerle, bu eserleri yapan beylikleri resmin sol üstündeki kutulara yazarak eşleştiriniz. (2x4=8 Puan)

☐	☐	☐	☐
			
Mama Hatun Külliyesi	Yağıbasan Medresesi	Malabadi Köprüsü	Divriği Ulu Cami
A Artuklular	B Saltuklular	C Danişmentliler	D Mengücekliler

3. Aşağıda, Anadolu'nun Türk yurdu olma sürecindeki önemli gelişmeler verilmiştir. Bu gelişmeleri okuyunuz ve bunlarla ilişkili olan savaşı tabloda (✓) işaretleyiniz. (2x5=10 Puan)

	Anadolu'nun Türk Yurdu Olmasında Etkili Olan Gelişmeler	Pasinler Savaşı	Malazgirt savaşı	Miryokefalon Savaşı
1	Anadolu'nun kapılarını Türklere açan savaştır.			
2	Bizans'ın Anadolu için ümidi biterken Türklerin Anadolu'daki hâkimiyeti kesinleşti.			
3	Anadolu'da ilk Türk Beylikleri kuruldu. Bizans'ın Avrupa'dan yardım istemesine ve Haçlı Seferlerinin başlamasına neden olmuştur.			
4	Bizans ile Büyük Selçuklu Devleti'nin ilk mücadelesidir.			
5	Bu savaşla Türkiye Selçukluları Anadolu'nun tapusunu almış, Avrupalı tarihçiler bundan sonra Anadolu'ya Türkiye demeye başlamışlardır.			

4. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz. (2x10=20 Puan)

Soldan Sağa

1. Arapça Türkçe sözlük olan Divan-ı Lügati-t Türk adlı eserin yazarıdır.
5. Türk adıyla kurulan ilk Türk devletidir.
7. Hindistan'a 17 sefer düzenleyip İslamiyet'in Hindistan'da yayılmasını sağlayan ve Sultan unvanını kullanan ilk hükümdardır.
9. Orta Asya'da kurulan ilk Türk İslam devletidir.
10. Büyük Selçuklu Veziri Nizamülmülk tarafından yazılmış eserin adıdır.

Yukarıdan Aşağıya

2. Türkler arasında tek tanrı anlayışına dayalı olan inancın adıdır.
3. Türk ordusunun temelini atan ve onlu askeri sistemi oluşturan hükümdardır.
4. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletidir.
6. Yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.
8. Abbasi ve Çinliler arasında gerçekleşen ve Türklerin İslamiyet'i kabul etmesinde etkili olan savaştır.

5. Aşağıdaki tabloda verilen tanımların ilgili olduğu kavramları boş bırakılan yerlere yazınız. (2x4=8 Puan)

.....

• Müslüman ülkelerde orta ve yüksek öğretimin yapıldığı eğitim kurumlarına verilen ad.

.....

• İslam ülkelerinde hastaların tedavi edildikleri sağlık kurumu. Eskiden hastanelere verilen ad.

.....

• Bir camiye merkez alan imaret, kitaplık, medrese, çarşı, hamam, sebîl, hastane, han gibi birimleri içeren yapı topluluğu.

.....

• Kervanların konaklaması için şehirler arasında ve ticaret yolları üzerinde yapılan konaklama tesisleri.

6. Aşağıdaki tablodaki metinleri okuyunuz. DOĞRU/YANLIŞ olduğuna karar verip altındaki kutucuklara yazınız. (1x5=5 Puan)

Türklerde ordu-millet anlayışı vardı. Savaş zamanı herkes orduya katılırdı.

Orta Asya Türk Devletlerinde dokumacılık ve çadır sanatı gelişmişti.

Orta Asya Türk Devletlerinde yöneticiler sultan unvanını kullanırdı.

Çinliler Hun akınlarını durdurmak için Çin Seddini inşa etmişlerdir.

Asya Hun Devletine ait olan ve Metehan'ın hayatını anlatan destanın adı Ergenekon Destanı'dır.

7. Aşağıdaki tablolardaki bilgileri ilgili oldukları alanlarla (✓) uygun şekilde doldurunuz. (2x10=20 Puan)

	Haçlı Seferlerinin Nedenleri	DİNİ	SİYASİ	EKONOMİK
1	Hristiyanların Kudüs'ü Müslümanlardan almak istemeleri.			
2	Türk ilerleyişi karşısında zor durumda kalan Bizans'ın Avrupa'dan yardım istemesi.			
3	Doğunun zenginliğine ulaşma isteği.			
4	Kralların seferlere öncülük ederek siyasi güçlerine yeniden kavuşmak istemeleri.			
5	Hristiyanların günahlarının affolunacağına inanmaları.			

	Haçlı Seferlerinin Sonuçları	DİNİ	SİYASİ	KÜLTÜREL	EKONOMİK
1	Din adamlarına olan güven sarsıldı.				
2	Akdeniz'de ticaret canlandı.				
3	Haçlılar kâğıt, matbaa, pusula ve barutu öğrendiler.				
4	Savaşlarda pek çok derebeyin ölmesi kralların güçlenmesinde etkili oldu.				
5	Anadolu'da Türk ilerleyişi bir süreliğine durdu.				

Aşağıdaki test sorularını cevaplayınız. (3x7=21 Puan)

1.

İSLAMİYET'TEN ÖNCE	İSLAMİYET'İN KABULÜNDEN SONRA
Her türlü kötü davranış yaygındı, can ve mal güvenliği yoktu.	Kötü davranışlar yasaklandı, can ve mal güvenliği emniyet altına alındı.
Kadınlara değer verilmiyor, kız çocukları diri diri gömülüyordu.	Toplumda kadınlara uygulanan baskı ve şiddet ortadan kalktı.
Kabileler arası kan davaları çok yaygındı.	Toplumsal huzur, barış ve adalet sağlandı.
Okuma yazma oranı düşüktü.	Mescid-i Nebevi'nin yanına öğrencilerin eğitimi ve barınması için eğitim odaları (suffe) yapıldı

Tabloya göre İslamiyet'in kabulünden sonraki durum için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

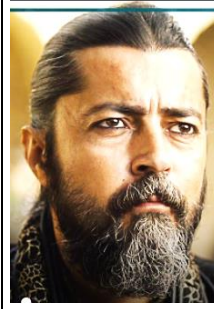
- A) Sosyal çatışmalar önlenmeye çalışılmıştır.
- B) Kişi hak ve özgürlükleri güvence altına alınmıştır.
- C) Eğitime önem verilmiş ve öğrenciler için imkân oluşturulmuştur.
- D) Zengin ve soylu insanların çıkarları gözetilmeye devam etmiştir.

2. Hak ve özgürlüklerimiz Anayasamız tarafından güvence altına alınmıştır. Ancak bizim de hak ve özgürlükler konusunda yerine getirmemiz gereken çeşitli sorumluluklarımız bulunmaktadır.

Buna göre yerine getirmemiz gereken aşağıdaki sorumluluklardan hangisi eğitim hakkı ile ilişkilidir?

- A) Doktorun verdiği ilaçları zamanında kullanma
- B) Okul kurallarına uyarak düzenli ders çalışma
- C) Evdeki çöpleri belirtilen saatte dışarı çıkarma
- D) Karşıdan karşıya geçerken trafik kurallarına uyma

3.

Tuğrul Bey, Dandanakan Savaşı sonrasında toplanan kurultayda eline aldığı bir oku ağabeyi Çağrı Bey'e vererek kırmamasını ister. Çağrı Bey bu tek oku rahatça kırar. Ok sayısı üçe çıkınca kırmakta zorlanır. Ok sayısı dörde çıkarılınca kıramaz. Bu olayın ardından Tuğrul Bey, "Bu oklar gibi olursak her daim milletimiz var olur." der.

Buna göre, Tuğrul Bey aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemine değinmiştir?

- A) Rekabetin
- B) Birlik ve beraberliğin
- C) Farklılıklara saygının
- D) Kültürel etkileşimin

4. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun büyük bölümü Moğol hâkimiyetine girdi. Türkler, Türkiye Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve yıkılması sürecinde beylikler kurarak bağımsızlıklarını korumaya çalıştılar.

Bu bilgilere göre Köseadağ Savaşı'nın aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Haçlı Seferlerinin başlamasına
- B) Anadolu'da ticari faaliyetlerin başlamasına
- C) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulmasına
- D) Batı Anadolu'nun, Moğol hâkimiyetine girmesine

5. Göçebe hayatı terk eden Uygurlar etrafını surlarla çevirdikleri şehirler kurmuşlar, saray, ev ve tapınaklar inşa ederek mimaride çok ilerlemişler, kalıcı mimari eserler yapmışlardır. Minyatür sanatında ileri giden Uygur Türkleri, Türk-İslam minyatür sanatına kaynaklık etmişlerdir. Yerleşik hayata geçtikleri için tarım ön plana çıkmıştır. Tarım ve ticaretle uğraşan Uygurlar, dokumacılık ve demircilik de yapmışlardır. Uygurlar tarihte bilinen 18 harfli ikinci Türk alfabesi olan Uygur Alfabesini kullanmışlardır. Uygurlar, kâğıt ve matbaayı Çinlilerden öğrenip kullanmışlardır. Diğer Türk devletlerinin, Arapların ve Avrupalıların da öğrenmesini sağlamışlardır.

Bu bilgiler değerlendirildiğinde Uygurlar hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı medeniyetlerden etkilenmiş ve farklı medeniyetleri etkilemişlerdir.
B) 18 harfli ilk Türk alfabesi olan Uygur Alfabesini kullanmışlardır.
C) Göçebe yaşamı terk etmeleri sosyal ve ekonomik hayatta çok önemli değişimlere neden olmuşlardır.
D) Kağıt ve matbaa kullanımının yaygınlaşmasında etkili olmuşlardır.

6.

Anadolu'nu yurt edinilmesinde Mevlana Celalettini Rumi, Hacı Bektaşî Veli, Yunus Emre, Ahi Evran ve Nasrettin Hoca gibi düşünürler önemli rol oynadılar. Ayrıca Anadolu Türklüğünün Moğol istilasını nedeniyle zor günler geçirdiği dönemde eserleri ve samimi sohbetleriyle halka yol gösterdiler. İslam dininin özünü Anadolu insanına aktararak toplumun dağılmasının önüne geçtiler. Anlattıkları değerler aradan yüzyıllar geçmesine rağmen önemini korumakta ve tüm dünya tarafından saygıyla karşılanmaktadır.

Buna göre Anadolu'da yaşayan düşünürler için;

- I. Dinin birleştirici ve bütünleştirici özelliğinden yararlanmışlardır.
II. Halkın manevi açıdan güçlenmesinde rol oynamışlardır.
III. Öğretileri yaşadıkları dönemle sınırlı kalmıştır.
yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız III
B) I, II ve III
C) II ve III
D) I ve III

7. Türk tarihinin ve edebiyatının ilk yazılı belgeleri olan Orhun Abideleri, Bilge Kağan, Kültiğin ve vezir Tonyukuk adına dikilmiştir. Kültiğin ve Bilge Kağan Abideleri Yolluğ Tigin tarafından, Tonyukuk Kitabesi kendisi tarafından yazılmıştır. Günümüzde Moğolistan sınırları içerisinde bulunmaktadır. Kitabelerde Türklerin siyasi, sosyal ve ekonomik yaşayışları, bağımsızlıklarını kazanmak için yaptıkları mücadeleler ve yönetim anlayışları anlatılmıştır. Devlet adamları ile halkın karşılıklı görevlerinden, vatan sevgisinden, yaşam tarzlarından, sanat anlayışları ve geleneklerinden bahsedilmiştir. Türk milletinin diğer milletlerden gelecek tehlikelere karşı daima uyanık olması gerektiği vurgulanmıştır.

Bu bilgilere bakıldığında Orhun Abideleri ile ilgili olarak;

- I. Türk kültür tarihinin ilk eseri olarak ortaya çıkmıştır.
II. Türk Milletine uyarılarda bulunulmuştur.
III. Tamamı hükümdarlar adına dikilmiştir.
IV. Türklerin askeri mücadelelerinden ve devlet yönetiminden bahsedilmektedir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I, II ve III
C) II ve III
D) I, II ve IV

**Zor diyorsun zor olacak ki
imtihan olsun.**

Hız. Mevlana

BAŞARILAR